

**ПРОГРАМА НА ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОПШТИТЕ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА
НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ ЗА 2026**

Предлагач: Градоначалник на општина Гевгелија

Изготвувач: Одделение за социјална, здравствена, детска и други заштити,
култура и спорт

18.12.2025 година,

Гевгелија

Врз основа на член 14 став (2) од Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на Република Македонија“ бр.66/04, 139/08, 99/09, 149/14, 150/15 и 32/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 257/20) и член 38 став (1) точка 44 од Статутот на Општина Гевгелија („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр. 25/06, 08/10, 18/14, 13/20, 02/21 и 05/21 год.), Советот на Општина Гевгелија, на седницата, одржана на ден 29.12.2025 година, донесе:

**Програма на Општина Гевгелија за спроведување
на општите мерки за заштита на населението од заразни болести за 2026 година**

Наслов на програмата: Програма на Општина Гевгелија за спроведување на општите мерки за заштита на населението од заразни болести за 2026 година	
Град/општина	Општина Гевгелија
Сектор (организациона единица) надлежен за спроведување на програмата	Одделение за социјална, здравствена, детска и други заштити, култура и спорт
Вид на програмата	☒ Хоризонтална ☐ Вертикална
Правен основ	✓ Законски основ: - Закон за локална самоуправа; - Закон за заштита на населението од заразни болести; - Закон за спречување и заштита од дискриминација; - Закон за еднаквите можности на жените и мажите. ✓ Други правни документи: - Статут на Општина Гевгелија; - Закон за здравствена заштита; - Закон за комунални дејности; - Закон за управување со отпад; - Програма за работни активности на ЈПКД „Комуналец“ - Гевгелија за 2026 година; - Акционен план за дезинфекција, дезинсекција и дератизација како посебни мерки за Општина Гевгелија за 2026 година; - Правилник за барањата за безбедност и квалитет на водата за пиење.
1. Вовед/опис на програмата	Програмата за спроведување на општите мерки за заштита на населението од заразни болести е во согласност со член 14 став 2 од Законот за заштита на населението од заразни болести според кој, заштитата на населението од заразни болести претставува организирана општествена активност со цел да се спречи појавата или да се намали, отстрани или искорени ширењето на заразни болести, кои се од посебно значење за Република Северна Македонија. За заштита од заразни болести се спроведува

	епидемиолошки надзор и се применуваат општи и посебни мерки. Епидемиолошкиот надзор го организираат и спроведуваат епидемиолошките служби при Институтот за јавно здравје-Регионален центар во Велес - Подрачна единица во Гевгелија. Општите мерки за заштита од заразни болести и постигнување на целите се планираат и програмираат од страна на Општина Гевгелија, на предлог на Центарот за јавно здравје – Велес – ПЕ Гевгелија, согласно доставен Акцион план за дезинфекција, дезинсекција и дератизација како посебни мерки за Општина Гевгелија за 2026 година; Посебни (специфични) мерки за заштита на населението од заразни болести се: 1. Откривање заразни болести - поставување дијагноза; 2. Лабораториско испитување за утврдување на причинителот на заболувањето; 3. Пријавување заразни болести; 4. Епидемиолошки испитувања; 5. Превоз, изолација и лечење на болни од заразна болест; 6. Карантин и здравствен надзор; 7. Здравствени прегледи на одредени категории на вработени, како и на лица и бацилоносители одредени со закон; 8. Имунизација и хемиопротекција; 9. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација по епидемиолошки индикации. Специфичните мерки за заштита од заразни болести ги планираат и извршуваат здравствените работници во референтни здравствени установи, според специфичната цел и мерки за кои се регистрирани. Во услови на епидемии и катастрофи од поширок размер се спроведуваат и вонредни мерки за заштита од заразни болести. Вонредните мерки ги предлага Комисијата за заштита од заразни болести. Спроведувањето на мерките за заштита на населението од заразни болести и средствата за нивно спроведување имаат приоритет во однос на спроведувањето на останатите мерки за здравствена заштита. Програмата се спроведува согласно принципите на правично и одговорно буџетирање, преку планирање и реализација на мерки што ги земаат предвид различните здравствени ризици, улоги и потреби на жените и мажите, девојчињата и момчињата, со цел обезбедување еднаков пристап до заштита од заразни болести.
2. Процес на донесување на програмата или идентификување точки за подобрување	Почетната точка за донесување на Програмата е обврската на локалната самоуправа за имплементација на Законот за заштита на населението од заразни болести. И Годинава, Општина Гевгелија самостојно ќе ги спроведува активностите за дезинсекција, за разлика од изминатите неколку години кога дезинсекцијата се спроведуваше во рамки на Центарот за развој на Југоисточниот Плански Регион. За нејзината реализација Општина Гевгелија ќе објави оглас за јавна набавка, согласно Законот за јавни набавки. Исто така, по пат на јавна набавка и склучен договор со изведувач, ќе се реализира и дератизација на подрачјето на Општина Гевгелија. Податоци од ЦЈЗ- ПЕ Гевгелија разделени по пол, возраст и исход на болеста во 2024 година за пријавени заразни

заболувања:

- **Вирусен хепатитис Б**- двајца, од кои **1 машко** (од 40 до 49 години) и **1 женско** (над 60 години);

- **Вирусен хепатитис Ц**- **3 машки**, од кои по 1 од 20 до 29 години, од 40 до 49 години и од 50 до 59 години;

- **Ентероколити**- 4 лица, од кои **2 машки** (1 лице од 10 до 14 години и 1 лице од 40 до 49 години) и **2 женски** (1 лице од 50 до 59 години и 1 лице над 60 години);

- **Голема кашлица**- 4 лица, од кои **1 машко** (од 7 до 9 години) и **3 женски** (1 лице на 1 година, 1 лице на 3 години и 1 лице од 40 до 49 години);

- **Заушки**- **1 машко** (на возраст од 10 до 14 години);

- **Лајм борелиоза**- **1 маж** од 40 до 49 години;

- **Овчи сипаници**- 11 лица од кои **5 машки** (3 лица на 2 години, 1 лице на 5 години, 1 од 7 до 9 години) и **6 жени** (1 лице на 1 година, 2 лица на 6 години, 1 лице од 7 до 9 години, 1 лице од 15 до 19 и 1 лице од 50-59 години);

- **Шуга**- 5 лица, од кои **1 машко** над 60 години) и **4 женски** (1 лице на 4 години, 1 лице на 6 години, 1 лице од 15 до 19 години и 1 лице над 60 години);

- **Грип**- 25 лица, од кои **12 машки** (1 лице под 1 година, 1 лице на 4 години, 1 лице од 7 до 9 години, 1 лице од 20 до 29 години, 1 лице од 30 до 39 години, 2 лица од 40 до 49 години и 4 лица од 50 до 59 години) и **13 женски** (4 лица од 30 до 39 години, 6 лица од 40 до 49 години, 2 лица од 50 до 59 години и 1 лице над 60 години);

- **Туберкулоза**- **1 машко** над 60 години.

Не се евидентирани случаи на: Антракс, Бактер. алим. инфекции и интоксикации, Бруцелоза, Беснило, Бактериски мененгити, Ботулизам, Вирусен хепатитис А, други Вирусни хепатити, Вирусни хепатитиси, Вирусни енцефалити, Вирусни мененгитиси, Големи сипаници, Гонореа, Дамчест тифус, Детска парализа, Дифтерија, Ехинококоза, Жолта треска, инфекции со ХиБ, инфекции со Хламидија, инфекција со Е. Colli, Јерсиниоза, Кампилобактериоза, Кјутреска, Колера, Криптоспоридиоза, Лајшманиоза, Легионерска болест, Лептоспирози, Листерииоза, Маларија, Инфективна моноклеуза, Мали сипаници, Мемингококна болест, Прионски болести, Пневмококни инфекции, Салмонепози, САРС, Сифилис, Скарлатина, Тетанус, Тифус и Паратифуси, Токсоплазмоза, Туларемија, Хеморагична треска-Кримска, Хеморагична треска со бубрежен синдром, други Вируси хеморагични трески, Црвенка- Рубеола, Чума, Џардијаза, Шигелоза, СИДА, носители на Тифус и Паратифус, носител на вирус на Хепатит Б, носител на вирус на Хепатит Ц, носителство на ХИВ и носителство на причинител на Маларија.

Нема смртни последици.

Извештајот од ЦЈЗ- ПЕ Гевгелија за 2025 година е во фаза на подготовка поради потребата да се заврши годината за целосни податоци за заболени, а дополнително ќе биде обезбеден веднаш по комплетирањето на податоците.

Статистика за населението во општина Гевгелија разделена според пол врз основа на Попис 2021):

	Пол - ВКУПНО	Мажи	Жени
Гевгелија	21.582	10.700	10.882

- Вкупно резидентно население на Општина Гевгелија по и пол, по населени места, Попис 2021 година

Во населеното место **Богородица** вкупниот број на население изнесува **896 жители**, од кои **458 се мажи**, а **438 се жени**. Во населеното место **Габрово** живеат **5 жители**, од кои **4 се мажи**, а **1 е жена**. Во населеното место **Гевгелија** вкупниот број на население изнесува **15.156 жители**, од кои **7.388 се мажи**, а **7.768 се жени**. Во населеното место **Давидово** живеат **302 жители**, од кои **156 се мажи**, а **146 се жени**. Во населеното место **Кованец** вкупниот број на население изнесува **149 жители**, од кои **77 се мажи**, а **72 се жени**. Во населеното место **Конско** живеат **11 жители**, од кои **4 се мажи**, а **7 се жени**. Во населеното место **Милетково** вкупниот број на население изнесува **113 жители**, од кои **56 се мажи**, а **57 се жени**. Во населеното место **Миравци** живеат **1.392 жители**, од кои **738 се мажи**, а **654 се жени**. Во населеното место **Моин** вкупниот број на население изнесува **312 жители**, од кои **166 се мажи**, а **146 се жени**. Во населеното место **Мрзенци** живеат **525 жители**, од кои **267 се мажи**, а **258 се жени**. Во населеното место **Негорци** вкупниот број на население изнесува **1.768 жители**, од кои **899 се мажи**, а **869 се жени**. Во населеното место **Ново Конско** живеат **168 жители**, од кои **88 се мажи**, а **80 се жени**. Во населеното место **Петрово** вкупниот број на население изнесува **121 жител**, од кои **66 се мажи**, а **55 се жени**. Во населеното место **Прдејци** живеат **462 жители**, од кои **230 се мажи**, а **232 се жени**. Во населеното место **Серменин** вкупниот број на население изнесува **8 жители**, од кои **5 се мажи**, а **3 се жени**. Во населеното место **Смоквица** живеат **190 жители**, од кои **95 се мажи**, а **95 се жени**. Во населеното место **Ума** вкупниот број на население изнесува **4 жители**, од кои **3 се мажи**, а **1 е жена**.

- учество на жените во донесување одлуки на сите нивоа во политичкиот и јавниот живот:

Комисијата за здравствена и социјална заштита и заштита на децата ја води Зоран Димитров, а членови се: Елена Хаџи-Николова, Сара Маркова, Михаил Тодоров и Александар Киров.

бр. на членови: 5, од кои 3 мажи и 2 жени, претседател – 1 маж.

Структура на жени и мажи, раководни лица и вработени во институциите основани од Општина Гевгелија:

- директори на образовни институции – 6, од кои 4 се жени, а 2 се мажи;

* Вработени во ООУ „Крсте Мисирков“- Гевгелија – **65, од кои 50 се жени, а 15 мажи; директор – 1 маж;**

* Вработени во ООУ „Владо Кантарџиев“- Гевгелија – **68, од кои 59 се жени, а 9 мажи; директор – 1 жена;**

* Вработени во ООУ „Ристо Шуклев“- Негорци – **31, од кои 25 се жени, а 6 мажи; директор – 1 жена;**

	* Вработени во ООУ „Климент Охридски“- Миравци – 31, од кои 21 се жени, а 10 мажи; директор – 1 жена; * Вработени во СОУ „Јосиф Јосифовски“- Гевгелија – 90, од кои 57 се жени, а 33 мажи; директор – 1 маж; * Вработени во ООМУ „Васо Карајанов“- Гевгелија – 11, од кои 6 се жени, а 5 мажи; директор – 1 жена; * Вработени во ЈОУ Детска градинка „Детска радост“- Гевгелија – 125 од кои 114 се жени, а 11 мажи. - директори на културни институции – 4, од кои 1 е жена, а 3 се мажи; * Вработени во ЈОУ Дом на култура „Македонија“- Гевгелија – 5, од кои 2 се жени и 3 мажи; директор – 1 жена; * Вработени во ЈОУ Библиотека „Гоце Делчев“- Гевгелија – 5, од кои 4 се жени, а 1 маж; директор – 1 маж; * Вработени во ЈОУ Пионерски дом „Јосип Броз Тито“- Гевгелија – 3, од кои 1 жена, а 2 мажи; директор – 1 маж; * Вработени во ЈОУ Работнички универзитет „Кирил и Методија“- Гевгелија – 0; директор – 1 маж. - директор на ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија – 1 маж; * Раководител на сектор- 1 маж; * Раководители на одделенија- 10, од кои 3 жени и 7 мажи; * Вработени – 175, од кои 18 жени и 157 мажи. Број на ученици во основните училишта и СОУ „Јосиф Јосифовски“- Гевгелија: * ООУ „Крсте Мисирков“- Гевгелија – 781, од кои 387 се девојчиња, а 394 момчиња; * ООУ „Владо Кантарџиев“- Гевгелија – 707, од кои 359 се девојчиња, а 348 се момчиња; * ООУ „Ристо Шуклев“- Негорци – 164, од кои 78 се девојчиња, а 86 се момчиња; * ООУ „Климент Охридски“- Миравци – 110, од кои 56 се девојчиња, а 54 момчиња; * СОУ „Јосиф Јосифовски“- Гевгелија – 726, од кои 374 се девојчиња, а 352 момчиња. Број на дечиња згрижени во ЈОУДГ „Детска радост“- Гевгелија- 638, од кои 313 се девојчиња, а 325 момчиња.
3. Цел на програмата или цели и опис	- Обезбедување безбедна вода за пиење и контрола на исправноста на водата; - Отстранување на отпадните води и цврстите отпадни материи на начин кој спречува загадување на човековата околина; - Исполнување санитарно-технички и хигиенски услови во јавни објекти: (училишни и предучилишни установи, објекти за храна, објекти за водоснабдување, други јавни установи и други јавни места); - Вршење превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација; - Обезбедување превентивно-промотивни активности за унапредување на здравјето на населението; - Да се намали ризикот од заразни болести;

	- Да се обезбеди здрава и безбедна животна средина; - Контрола на инсектите и глодарите како преносители на зарази. Специфични цели усогласени со Целите за одржлив развој (3. Добро здравје и благосостојба, 6. Чиста вода и санитарни услови, 11. Одржливи градови и заедници): - да се обезбеди пристап до безбедна вода за пиење, со приоритет на домаќинствата и јавните објекти што најчесто ги користат жени и деца (намалување на здравствениот ризик кај жени како главни негуватели и кај децата); - да се намалат здравствените ризици преку ефикасно и еднакво управување со отпадни и цврсти материји во сите населени места (подобра заштита на здравјето на жени и девојчиња кои се повеќе изложени на последиците од несоодветна хигиена во домаќинствата); - да се обезбедат санитарно-хигиенски услови во јавните објекти кои ги задоволуваат специфичните потреби на жените и девојчињата (обезбедување соодветни санитарни јазли, услови за менструална хигиена и приватност); - да се воспостави систем за управување со отпадни и цврсти отпадни материји кој го намалува здравствениот ризик кај жените, имајќи предвид дека тие често се примарно одговорни за грижа за домаќинството и семејното здравје; - да се спроведат превентивни ДДД-мерки со рамномерна покриеност (намалување на изложеност на заразни болести кај жени, деца и други ранливи групи); - да се обезбеди ефикасна контрола на инсекти и глодари во средини каде доминира престој на жени и деца (особено бремени жени, мајки и жени вработени во дејности со зголемен здравствен ризик).
4. Мерки (област)	МЕРКА 1- ЗАШТИТА НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ ОД ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ 4.1. Активности кои треба да се преземаат за постигнување на мерката - опис на активностите, односно кои чекори ќе се преземаат за реализација на активността: 4.1.1. Вршење контрола на исправноста на водата од водоснабдителните системи во населените места во општината Општина Гевгелија и во 2026 година ќе продолжи да се грижи за континуирано снабдување на населението со доволни количини на здравствено исправна вода за пиење. Согласно Одлука на Советот на Општина Гевгелија, водоснабдителниот систем во Општина Гевгелија е предаден на користење и одржување на ЈПКД „Комуналец“ во Гевгелија, што го врши организираното водоснабдување на најголем дел од населението во Општина Гевгелија. Верификација на квалитетот и исправноста на водата за пиење од системот за вода за пиење и информирање на корисниците за квалитетот на водата го врши ЈЗУ Центар за јавно здравје- Гевгелија. Редовниот мониторинг се спроведува еднаш месечно и тоа директно од системите за водоснабдување во сите

	населени места во општината. Периодичните анализи се вршат двапати годишно во ЈЗУ Институт за јавно здравје Скопје. 4.1.1.2. Индикатори: - број на жени и мажи корисници по населено место; - човечки ресурси; - финансиски средства; - хемиски средства; - број на заразени жени и мажи, машки и девојчиња по возрастни групи. 4.1.1.3. Резултати: - безбедна вода за пиење наменета за конзумирање од страна на човекот што не содржи микроорганизми, биолошки материи, физички и хемиски супстанции и радиоактивни особини кои се штетни по здравјето на човекот, како и да одговара во однос на органолептичките својства на водата за пиење. 4.1.1.4. Времена рамка: - секојдневно вршење анализа за квалитет на водата; - еднаш месечно вршење физичко-хемиска анализа; - двапати во годината анализа со целосен опфат. 4.1.1.5. Буџет: Општина Гевгелија и ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија 4.1.1.6. Носител на активноста: - ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија; - Центар за јавно здравје Велес- ПЕ Гевгелија; - Центар за јавно здравје- Скопје. 4.1.2. Обезбедување хигиено-технички услови во училишните и предучилишни установи Децата и учениците се највулнерабилна категорија на население. За заштита на нивниот интегритет, а особено од заразна жолтица и други цревни заболувања се вршат и редовните контроли на училишните и предучилишните установи од страна на санитарниот и здравствен инспектор и Центарот за јавно здравје- ПЕ Гевгелија. Врз основа на теренските увиди, основните општински училишта „Владо Кантарџиев“ и „Крсте Мисирков“ во Гевгелија, „Ристо Шуклев“ во Негорци и „Климент Охридски“ во Миравци со подрачните училишта, СОУ „Јосиф Јосифовски“ Гевгелија и ООМУ „Васо Карајанов“ Гевгелија, и ЈОУДГ „Детска радост“- Гевгелија и клоновите добиваат извештај за фактичката состојба, со предлог- мерки за подобрување доколку е потребно. 4.1.2.1. Индикатори: - човечки ресурси; - финансиски средства; - хигиенски средства; - број на жени и мажи вработени во училиштата; - број на женски и машки ученици; - број на жени и мажи вработени во детските градинки; - број на женски и машки дечиња згрижени во детските градинки; - број на заразени жени и мажи, машки и девојчиња по возрастни групи.
--	---

	4.1.2.2. Резултати: - спречена опасност за ширење заразни болести. - обезбедување висококвалитетни хигиенски и санитарно-технички услови во објектите, просториите и на јавни површини кои подлежат на епидемиолошки и санитарен надзор. 4.1.2.3. Времена рамка: - во текот на 2026 година. 4.1.2.4. Буџет: Основни училишта и детски градинки 4.1.4.5. Носител на активноста: - Основни училишта и детски градинки; - Санитарен и здравствен инспекторат; - Центар за јавно здравје- ПЕ Гевгелија. 4.1.3. Правилно и навремено управување со цврст отпад и прочистување на отпадните води / изготвување флаери и плакати за правилна дистрибуција и селекција на цврстиот отпад Според Одлуката за комунален ред на Општина Гевгелија, организираното управување со цврст отпад го врши Јавното претпријатие за комунални дејности „Комуналец“- Гевгелија. Собирањето на сметот во општина Гевгелија се врши преку подигање специјални садови- контејнери од 1.1 м³, контејнери од 5 м³ и канти од 120 литри. Преку Проектот на ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија за селекција на комуналниот отпад и во 2026 година ќе се продолжи со бесплатна достава на урбана опрема во сите населени места, којашто ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија ја обезбедува преку јавна набавка. Флаерите ќе се дистрибуираат со сметките за вода и отстранување на отпадот, а плакатите ќе се постават на регуларни места и на контејнерите за отпад. Исто така, Одделението за прочистување на отпадните води во ЈПКД „Комуналец“- Гевгелија ќе продолжи со неопходните редовни активности за непречено функционирање на прочистителните станици во Гевгелија, Миравци, Богородица и Моин. 4.1.3.1. Индикатори: - човечки ресурси; - финансиски средства; - урбана опрема; - број на жени и мажи во населените места; - број на заразени жени и мажи, машки и девојчиња по возрастни групи. 4.1.3.2. Резултати: - зголемена свест кај граѓаните и граѓанките за селекција на комуналниот отпад; - намалување на количините на отпадни води коишто се преработуваат во прочистителната станица во Гевгелија со раздвојувањето на фекалната и атмосферска канализација.
--	---

4.1.3.3. Времена рамка:
- во текот на 2026 година.

4.1.3.4. Буџет: Општина Гевгелија и ЈПКД „Комуналец“ - Гевгелија

4.1.3.5. Носител на активноста:

- Општина Гевгелија и ЈПКД „Комуналец“ - Гевгелија.

4.1.4. Спроведување дезинфекција, дезинсекција и дератизација (ДДД) во населени места и други јавни површини

Законот за заштита на населението од заразни болести налага превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација во здравствени, училишни, предучилишни и социјални установи, зелени пазари, канализации, депонии и друго.

Спроведувањето на ДДД во установите и другите јавни објекти ќе се врши врз основа на побарувања или склучени договори помеѓу ЈЗУ ЦЈЗ Гевгелија или други правни лица што ги исполнуваат условите пропишани со закон и прописите донесени врз основа на него и корисниците на овие услуги.

Активност	Опис	Временска рамка	Одговорни лица/ институции
Дезинфекција	Чистење и дезинфекција на јавни простори, здравствени установи, школи.	пролет и есен	Општински комунални претпријатија, ДДД оператори, Центри за јавно здравје
Дезинсекција	Контрола на биолошки минимум на инсекти (комарци, муви, крлежи, болви...) преку употреба на инсектициди.	април – септември	Центри за јавно здравје, ДДД оператори
Дератизација	Контрола на глодари со поставување стапици и мамки.	двапати годишно	Центри за јавно здравје, ДДД оператори

Категорија	Буџет (МКД)	Ресурси
Дезинфекција	200.000	Дезинфекциони средства, заштитна опрема
Дезинсекција	од 700.000 до 800.000	Возила за прскање, ларвициди, инсектициди
Дератизација	од 300.000 до 400.000	Стапици, родентициди
Вкупно	од 1.000.000 до 1.400.000	Персонал, опрема и логистичка поддршка, надзор

Дезинфекција

Дезинфекцијата е процес на уништување на патогени микроорганизми на површините, предметите и просториите, со цел да се намали ризикот од ширење на заразни болести.

Видови дезинфекција

- Превентивна дезинфекција:

Се изведува редовно за да се спречи развој и ширење на микроорганизми.

- Тековна дезинфекција:

Се спроведува за време на присуство на заразни болести со цел да се намали ризикот од ширење.

Примери за мерки за дезинфекција:

- Чистење и дезинфекција на јавни површини како училници, болници, јавни објекти, канцеларии и јавен транспорт;
- Употреба на хемиски средства како хлорни раствори, алкохол, пероксиди и други дезинфекциони средства;
- Примена на УВ-зраци за дезинфекција на воздухот и просториите;
- Редовна дезинфекција на тоалети, кујни и други хигиенски чувствителни области.

Примена:

- Во здравствени установи за контрола на интрахоспитални инфекции;
- Во домовите за одржување на личната хигиена;
- Во јавни објекти за спречување на појава на епидемии на заразни заболувања.

Фаза	Активност
Подготовка	Избор на дезинфекционно средство и заштитна опрема за извршителите.
Чистење	Физичко отстранување на нечистотијата пред примена на дезинфекцијата.
Дезинфекција	Нанесување на дезинфекционно средство на површините, предметите или просторот.
Провентрување	Обезбедување свеж воздух по третманот (доколку е потребно).

Дезинсекција против комарци

Дезинсекцијата е процес на уништување на штетни инсекти, како што се комарци, муви, бубашваби и други, кои може да бидат преносители на болести.

Примери за мерки за дезинсекција:

Ларвицидната дезинсекција е насочена кон уништување на ларвите на комарците, со цел да се спречи нивното развивање во возрасни единки.

Методи:

- Употреба на ларвициди (биолошки и хемиски средства) во застојана вода, која е главното место за размножување на комарците;
- Отстранување или третирање на сите извори на застојана вода (барички, стари автомобилски гуми, резервоари).

Адултицидна дезинсекција

Адултицидната дезинсекција е насочена кон уништување на возрасните (адултни) комарци.

Методи:

- Прскање со адултициди (инсектициди) преку земјени возила или воздушни апарати;
- Употреба на аеросоли, ULV (ултра ниска волуменска) прскање.

Примена:

- Контрола на комарците за спречување на заболувања како маларија Денга, Зика вирусна инфекција, Чикунгунја, Јапонски енцефалитис, вирусот на Западен Нил и др.;
- Уништување на муви, комарци, крлежи, болви и други инсекти во процесот на производството на храна и во човековата околина.

Фаза	Активности	Временска рамка	Одговорни институции
Ларвицидна дезинсекција	Мапирање на застојаните води, примена на ларвициди	март – мај	Центри за јавно здравје, ДДД оператори
Адултицидна дезинсекција	Прскање со адултициди на јавни простори и зелени површини	јуни – септември	Центри за јавно здравје, ДДД оператори

Локации за дезинсекција: Општина Гевгелија- Централното градско подрачје, јавни паркови, зелени површини и други јавни простори.

Ресурс	Опис	Количина
Ларвициди	Биолошки (<i>Bacillus thuringiensis</i>) или хемиски ларвициди	50 kg
Адултициди	ULV формулации, пиретроиди	200 литри
Опрема	Возила за прскање, прскалки, простори	5 единици

Дератизација

Дератизацијата е процес на уништување или контрола на популацијата на глодари, како што се стаорци и глупци, кои можат да предизвикаат штета и да пренесуваат заразни болести.

Видови дератизација

- **Превентивна дератизација:** има за цел да се спречи појавата на глодари преку редовни мерки;
- **Тековна дератизација:** контрола на постоечка популација на глодари.

Примери за мерки за дератизација:

- Поставување мамки со родентициди (хемиски супстанции за уништување на глодари);
 - Инсталирање на механички стапици за фаќање глодари;
 - Затворање на отвори и пукнатини преку кои може да навлезат глодари;
 - Елиминирање на извори на храна и вода кои ги привлекуваат глодарите.
- Примена:
- Во складови и магацини за заштита на храна;
 - Во домаќинствата за спречување на појава на глодари;
 - Во јавните простори за одржување на хигиената.

Активност	Временска рамка	Одговорни лица
Инспекција на ризични подрачја	Двапати годишно	Центри за јавно здравје (Одделение за превенција и контрола на заразни болести)
Поставување превентивни мамки	Во пролет и есен	ДДД оператори
Образование на населението	Континуирано	Центри за јавно здравје

4.1.4.1. Индикатори:

- човечки ресурси;
- финансиски средства;
- број на жени и мажи во населените места;
- број на заразени жени и мажи, машки и девојчиња по возрастни групи.

4.1.4.2. Резултати:

- уништување на микроорганизмите;
- спречување на појава и репродукција на штетни членконоги;
- намалување на популацијата на штетни членконоги;
- одржувањето на популацијата на штетни членконоги на биолошки прифатлив минимум поради обезбедување на висококвалитетни хигиенски и санитарно-технички услови;
- спречување на влез, задржување и репродукција на штетни глодари,
- намалување на популацијата на штетни глодари;
- одржувањето на популацијата на штетни глодари на биолошки прифатлив минимум.

5. Ризици	Загрозено здравје, епидемија на заразна болест, појава на заразна болест во основните и средните училишта и установите за згрижување на децата од претшколска возраст.
6. Буџет на програмата и извори на финансирање	- Буџет на Општина Гевгелија за 2026 година – Програма R1 Заштита на животната средина и природа – 1.400.000 денари; - Буџет на ЈПКД „Комуналец“ - Гевгелија; - Буџет на основни училишта, средно училиште, детска градинка и други јавни институции. Средствата се распределуваат на начин што обезбедува еднаков пристап до мерките и услугите за сите граѓани, земајќи ги предвид разликите по пол, возраст и место на живеење.
7. Следење и известување/ евалуација	Известувањето и информирањето на граѓаните ќе се врши преку соопштенија на локалните медиуми, соопштенија истакнати на јавни места, веб-страницата на Општината, соработка на Општината со локалните надлежни органи: ТППЕ- Гевгелија, ОВР- Гевгелија, Општа болница, Здруженија на пчелари и други субјекти, за точниот термин на акцијата, видот на препаратот и начинот на изведување на третманот. Покрај претставник од локалната самоуправа (инспектор за заштита на животната средина), мониторинг над спроведувањето на превентивните активности на Општина Гевгелија за заштита на населението од заразни болести ќе врши и претставник од Центарот за јавно здравје, како и претставник од Агенцијата за храна и ветеринарство. При следењето и евалуацијата ќе се користат податоци разделени по пол и возраст, со цел проценка на ефектите од Програмата врз жените и мажите.
8. Завршни и преодни одредби	За реализација на Програмата, надлежен е Градоначалникот на општина Гевгелија. Програмата влегува во сила од денот на објавување во „Службен гласник на Општина Гевгелија“.

Бр.09-1759/1
29.12.2025 год.
Гевгелија

Претседател
на Советот на Општина Гевгелија,
Анета Стамкова